

HUMPPILAN KUNNAN VARHAISKASVATUKSEN ASIAKASMAKSUOHJE 1.8.2022 alkaen

Laissa Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista (1503/2016) säädetään varhaiskasvatuksesta perittävien maksujen määräytymisestä sekä varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen perusteena olevista tuloista. Huoltajien tulee ilmoittaa ennakkoon ja viipymättä varhaiskasvatuksen asiakasmaksuun sekä varhaiskasvatusaikaan ja -oikeuteen vaikuttavista muutoksista. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu määrätään toistaiseksi voimassaolevana, eli lyhytaikaista varhaiskasvatustarpeen muutosta (esim. vuosiloma tai siihen rinnastettava muu keskeytys) ei huomioida.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu on perheen bruttotuloihin perustuva kuukausimaksu, joka peritään enintään 11 kalenterikuukaudelta toimintavuoden (1.8.-31.7.) aikana.

Maksuton kuukausi on heinäkuu sillä edellytyksellä, että lapsen varhaiskasvatus on alkanut ennen edellisen vuoden syyskuun ensimmäistä päivää ja laskutettuja kuukausia on 11. Oikeus maksuttomaan kuukauteen säilyy muutettaessa kunnasta toiseen. Maksu voidaan kuitenkin periä 12 kuukaudelta, jos lapsi on hoidossa kaikkina kalenterikuukausina ja lapselle ei ole kertynyt ennalta ilmoitettua lomajaksoa $\frac{3}{4}$ kuukausimaksujen perusteena olevien varhaiskasvatuspäivien määrästä.

Varhaiskasvatusmaksu tarkistetaan kerran vuodessa pyydettyjen uusien tulotietojen ja voimassaolevien säädösten perusteella. Kansallinen tulorekisteri toimii tarkistuksen tukena, mutta kaikki tulolajit eivät ole sieltä saatavilla vuonna 2020. Vastuu tietojen toimittamisesta on edelleen huoltajilla. Asiakasmaksun alentamista tai perimättä jättämistä ei myönnetä taannehtivasti, vaan sen kuukauden alusta, jolloin hakemus on saapunut varhaiskasvatuksen toimistoon.

Perheen koko

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksua määrättäessä perheen kokona otetaan huomioon yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sekä molempien samassa taloudessa asuvat alaikäiset (alle 18-vuotiaat) lapset. Jos lapsen huoltajat asuvat eri osoitteissa ja erillistalouksissa, mutta lapselle järjestetään varhaiskasvatusta vain yhdessä kunnassa, määrätään maksu sen perheen tulojen perusteella, jonka luona lapsi Väestörekisterikeskuksen mukaan asuu. Maksu osoitetaan vain samassa osoitteessa asuvalle huoltajalle. Huoltajat sopivat keskenään mahdollisesta laskun jakamisesta. Jos lapselle järjestetään varhaiskasvatusta kahden kunnan alueella, maksu määrätään erikseen molemmissa kunnissa. Näin määrätty maksut eivät saa ylittää yhteensä 288 euroa kuukaudessa.

Maksuprosentit ja tulorajat

Kokoaikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksu saa olla enintään perheen koon mukaan määräytyvän maksuprosentin osoittama euromäärä vähimmäistulorajan ylittävästä kuukausitulosta. Asiakkaalta peritään enimmäismaksu, mikäli hakija ei ilmoita perheen tuloja. Perheen nuorimman lapsen kokoaikaisesta varhaiskasvatuksesta perittävä ylin kuukausimaksu on 295 euroa. Ikäjärjestyksessä seuraavan kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevan lapsen korkein perittävä maksu on enintään 118 euroa eli 40% nuorimman lapsen kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta. Kustakin seuraavasta lapsesta maksu on enintään 20% nuorimman lapsen kokoaikaisesta varhaiskasvatuksesta perittävästä maksusta. Jos kuukausimaksu on lasta kohden vähemmän kuin 28 euroa, maksua ei peritä.

Maksuprosentit ja tulorajat:

Perheen koko henkilöä	Tuloraja €/kk	Korkein maksuprosentti
2	2 913	10,7
3	3 758	10,7
4	4 267	10,7
5	4 777	10,7
6	5 284	10,7

Jos perheen koko on suurempi kuin kuusi henkilöä, korotetaan maksun perusteena olevaa tulorajaa 197 eurolla kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta.

(Esimerkiksi: 2-henkisen perheen asiakasmaksu on 10,7 % 2 913€/kk ylittävästä tulosta. Tulojen jäädessä alle 2913 euroa kuukaudessa, varhaiskasvatus on maksutonta.)

Tuntiperusteinen maksu

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu määritellään ennen varhaiskasvatuksen aloitusta palvelusopimuksessa sovitun varauksen perusteella tehdyn päätöksen mukaisesti. Mikäli tuntien määrää ei pystytä ennalta arvioimaan, ja varhaiskasvatuksen tarve vaihtelee kuukausittain, varataan tuntimäärä maksimitarpeen mukaan. Vaikka todellinen käyttö olisi ennalta varattua vähäisempää, peritään vähintään päätöksen mukainen maksu.

Varattu keskimääräinen viikkotuntimäärä	Maksu % kokopäivämaksusta
Enintään 14h/vko	30%
Keskimäärin 14-20h/vko	50%
Keskimäärin 21-27h/viikko	70%
Keskimäärin 27-34h/viikko	80%
Keskimäärin vähintään 35h/viikko	100%

Laskutus perustuu varattuihin ja käytettyihin tunteihin. Mikäli hoitoajaksi sovittu tuntimäärä ylittyy, kyseinen kuukausi laskutetaan seuraavan maksuportaan mukaan. Tuntien alitusta ei hyvitetä eikä sopimuksen tuntimäärää muuteta satunnaisen tarpeen, esimerkiksi loman mukaan. Äkilliset poissaolot tai sairauspoissaolot eivät poista aiemmin varattua hoitoaika. Asiaksmaksu on kuukausimaksu ja sitä ei voi muuttaa kesken kuukauden. Mikäli tarve muuttuu pysyvästi kesken kuukauden, muutetaan tuntivaraus seuraavan kuukauden alusta uutta laajuutta vastaavaksi. Pysyväksi katsotaan vähintään kaksi kuukautta kestävä muutos. Huoltajan lomautuksen vuoksi muutos voidaan tehdä yhden kuukauden ajaksi.

Varhaiskasvatuksen palvelusopimus

Lapsen varhaiskasvatusajasta sovitaan palvelusopimuksessa varhaiskasvatusjohtajan tai vastaavan varhaiskasvatuksen opettajan kanssa. Vuorohoidon lapsen varhaiskasvatusaika perustuu huoltajien työvuoroihin. Myös vuorohoidossa tehdään lapsen varhaiskasvatusajoista palvelusopimus. Varhaiskasvatuksen säännöllisestä tai pysyvästä kuukausittaisen tuntimäärän ylityksestä tulee huoltajien ottaa mahdollisimman pian yhteyttä varhaiskasvatusjohtajaan ja päivittää palvelusopimus vastaamaan toteutunutta varhaiskasvatusaika (tuntimäärä) ylittää palvelusopimuksessa sovittu keskimääräisen viikoittaisen tuntirajan, peritään kuukausimaksu toteutuneiden ja varattujen tuntimäärien mukaisena. Lasku muodostuu uloimpien aikavaihtoehtojen mukaan. Tuntimäärän alitusta ei hyvitetä. Jos varhaiskasvatuksen tarve on palvelusopimuksessa sovittua varhaiskasvatusaika säännöllisesti pienempi, päivitetään palvelusopimus tarvetta vastaavaksi seuraavan kalenterikuukauden ensimmäisestä päivästä alkaen.

Varhaiskasvatusajan varaaminen ja varattujen tuntien ylitys

Jos hoidon tarve vaihtelee kalenterikuukausittain, sopimus tehdään maksimitarpeen mukaisesti. Vastuu varatun ja toteutuneen hoitoajan reaaliaikaisesta seurannasta on huoltajilla. Huoltajien tulee ilmoittaa etukäteen lapsen varhaiskasvatukseen osallistumisajat mahdollisimman aikaisin, kuitenkin viimeistään sunnuntaina klo 24.00

mennessä tulevan viikon jälkeiselle viikolle (esim. viikon 17 hoito varattava viimeistään viikon 15 sunnuntaina.) Sen jälkeen tuleviin hoitoajan muutoksiin ei sitouduta. Mikäli perhe ei ole ilmoittanut hoitoaikoja määräaikaan mennessä, tulkitaan se siten, että varhaiskasvatuksen tarvetta EI OLE ja lapselle ei varata paikkaa. Äkillistä hoidon varaamisen mahdollisuutta voi tiedustella päiväkodista. Mikäli kyseisenä äkillisesti ilmaantuvana ajankohtana ryhmään mahtuu, on hoito mahdollista järjestää nopeammallakin aikataululla. Hoitoaikojen peruuntumisesta ja muutoksista on ilmoitettava välittömästi.

Varattuihin toimintapäiviin lasketaan mukaan länäolopäivien lisäksi myös etukäteen varattujen hoitopäivien kohdalle osuvat sairaus- ja muut poissaolot.

Varhaiskasvatusaika toteutumista seurataan kuukausittain.

Miten kertyneet tunnit lasketaan? Laskutuksessa huomioidaan sekä varatut että käytetyt tunnit. Lasku muodostuu uloimpien aikavaihtoehtojen mukaan. Esimerkiksi

- Hoitoaikavaraus: klo 6.30–15.30 = 9 h
- Toteuma: klo 6.45–16.45 = 10 h
- Laskutuksessa huomioitava aika: klo 6.30 –16.45 = 10 h 15 min

Kahden kuukauden satunnaisen ylityksen jälkeen varhaiskasvatusjohtaja käy perheen kanssa keskustelun palveluntarpeen mahdollisesta muuttamisesta. Kolmannen ylityksen jälkeen tehdään automaattisesti päätös ylempään maksuluokkaan siirtymisestä. Mikäli huoltaja haluaa muuttaa tuntimäärää, hän voi ottaa yhteyttä varhaiskasvatusjohtajaan palvelusopimuksen päivittämiseksi.

Esiopetuksessa olevan lapsen maksu

Maksuton esiopetus (ma-pe klo 9-13) huomioidaan varhaiskasvatuksen asiakasmaksua määrättäessä. Jos lapsi tarvitsee esiopetuksen lisäksi varhaiskasvatuspalvelua, maksu määräytyy hoidon tarpeen mukaan. Kun lapsi aloittaa esiopetuksen, päivitetään lapsen sijoitus ja palvelusopimus vastaamaan lapsen esiopetuksen oheista varhaiskasvatuksen tarvetta esiopetuksen aloituskuukauden alusta alkaen. Myös asiakasmaksupäätös päivitetään palvelusopimuksen mukaiseksi. Syys-, joului- ja talviloman ajalle esiopetuksessa olevan lapsen asiakasmaksuun ei tehdä muutosta. Esiopetusvuoden jälkeiselle kesä- ja heinäkuulle tehdään uusi asiakasmaksupäätös päivitetyn palvelusopimuksen mukaisesti, jos lapsi tarvitsee varhaiskasvatusta.

Perheen tulot

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu määrätään todettavissa olevien tai arvioitujen tulojen perusteella. Perheen tuloja ovat huoltajien (sis. yhteistaloudessa elävät avio- tai avopuolisot) ja ko. lapsen tulot. Tuloksi luetaan veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä veroista vapaat tulot. Kuukausituloihin lisätään lomarahana osuus viisi prosenttia, mikäli tositteista ei ilmene koko verovuoden lomaraha. Lapsen tuloja voivat olla esim. perhe-eläke, korkotulo, elatusapu tai elatustuki.

Metsätulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään 10 prosenttia ja metsätalouden korot. Metsätuloa laskettaessa otetaan pyynnöstä huomioon metsänhoitoyhdistyksen tai Suomen metsäkeskuksen antaman lausunnon perusteella hakuuomahdollisuuden nettoraha-arvon mukainen alennus.

Perheen tulee toimittaa tulotiedot tuloseelvitysloMAKEella ja tositteet tuloista

viivytyksettä maksun määräämistä varten, viimeistään varhaiskasvatussuhteen aloittamista seuraavan kuukauden 5. päivään mennessä varhaiskasvatusjohtajalle. TuloseelvitysloMAKE täytetään ja allekirjoitetaan siinäkin tapauksessa, että huoltajilla ei ole tuloja ja selvitys tulojen puuttumisesta annetaan. Mikäli hakija ei toimita perheen tulotietoja viimeistään kuukauden kuluessa hoitosuhteen alkamisesta, määrätään maksu korkeimman maksuluokan suuruiseksi. Jos perhe ilmoittaa tulonsa myöhässä, maksu määräytyy tulotietojen mukaan sen kuukauden alusta, jolloin tulotiedot on toimitettu. Maksua ei korjata takautuvasti.

Mikäli perhe on hyväksynyt korkeimman maksun varhaiskasvatuspaikkaa hakiessaan, ei erillistä tuloseelvitystä tarvitse toimittaa.

Tuloseelvityksen liitteet:

- palkkatodistus/palkkalaskelma, josta ilmenee tulokertymä, kertymän alkamisajankohta sekä kertymään sisältyvä lomaraha ja lomautusjaksot
- jäljennös päivärahapäätöksestä
- Huoltajien palkkalaskelmat, joissa bruttopalkka lisineen + luontaisedut/kk + lomaraha. Laskelmasta tulee ilmetä myös ansiot kuluvalta- ja edelliseltä kalenterivuodelta.
- Todistus/jäljennös päivärahapäätöksestä työttömyysetuudesta, eläkkeistä, muista etuuksista ja pääomatuloista (esim. äitiys-, sairaus-, kuntoutus-, koulutus- ja työttömyyspäiväraha, työmarkkinatuki, sekä korko- ja osinkotulot, myös metsätulo)

- todistus opiskelusta tai kurssilla olosta sekä päätös opintotuesta tai -rahasta
- tosite saadusta/maksetusta elatusavusta tai -tuesta
- tositteet muista tuloista (vuokra-, osinko-, maa- ja metsätaloustulo)

Yrittäjä:

- OY: palkkatodistus luontaisetuineen, osingot ja palkkiot
- yksityisyrittäjä (t:mi, ky, AY, maanviljelijät): tuloslaskelma ja tase-erittely (jos tuloja ei muuten saada selville, käytetään pohjana yel-maksun perusteena olevaa tuloa)
- metsänomistaja: todistus metsän pinta-alasta ja tieto metsän sijaintikunnasta, metsätalouden korkojen määrä

Jos maksun määräämistä koskeva päätös on perustunut asiakkaan antamiin virheellisiin tietoihin, voidaan oikaistu maksu periä takautuvasti enintään vuoden ajalta.

Tulojen vähennyksissä otetaan huomioon suoritettut elatusavut ko. perheen ulkopuolisille lapsille. Vuokratulossa vähennyksenä huomioidaan yhtiövastikkeen osuus, mikäli vuokra-asunnon omistaja maksaa sen itse.

Tulona ei oteta huomioon lapsilisää, vammaisetuksista annetun lain (570/2007) mukaista etuutta, kansaneläkelain (568/2007) mukaista lapsikorotusta, opintotukilain (65/1994) mukaista opintotukea, asumistukea, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja, sotilasavustusta, rintamalisää, aikuiskoulutustukea, toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutus-rahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista ylläpitokorvausta, julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) mukaista kulukorvausta, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia, perhehoidon kustannusten korvauksia eikä lasten kotihoidon tukea.

Maksun perimättä jättäminen ja alentaminen

Varhaiskasvatuksesta määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa palvelun käyttäjän tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai lapsen vanhemman tai huoltajan lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Maksun alentaminen tai perimättä jättäminen tulee aina tehdä ennen toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaisen toimeentulotuen myöntämistä.

Tilapäisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksu

Lyhytaikainen, enintään kolme päivää kuukaudessa kestävä varhaiskasvatus katsotaan tilapäiseksi. Tilapäisen varhaiskasvatuksen päivämaksuna peritään kokopäivähoidosta (yli 5h/pvä) 20euroa ja osapäivähoidosta (enintään 5 tuntia) 12 euroa.

Poissaolojen vaikutus varhaiskasvatukseen asiakasmaksuun

Satunnaisia lapsen poissaolopäiviä ei hyvitetä varhaiskasvatuksen asiakasmaksussa.

Asiakasmaksu peritään myös poissaolopäiviltä seuraavin poikkeuksin:

- Jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa varhaiskasvatuksesta kaikki kalenterikuukauden toimintapäivät, maksua ei peritä lainkaan.
- Jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa varhaiskasvatuksesta vähintään 11 toimintapäivää kalenterikuukaudessa, maksuna peritään puolet asiakasmaksun määrästä.
- Jos lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta muusta syystä kuin sairautensa vuoksi kalenterikuukauden kaikkina päivinä, maksuna peritään puolet asiakasmaksun määrästä. Koko maksu peritään, vaikka läsnäolopäiviä olisi vain yksi.
- Maksua ei peritä niiltä päiviltä, joina lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta isyysrahaajaksojen ajan (paikan säilyttämiseksi ilmoitettava 2 viikkoa ennen suunniteltua aloituspäivää).
- Mikäli lapsi ei käytä varhaiskasvatuspalvelua ollenkaan koko heinäkuun aikana, heinäkuulta ei peritä asiakasmaksua, vaikka siihen asiakasmaksulain mukaan olisi oikeus
- Poissaoloon liittyvät maksualennukset eivät pääsääntöisesti koske poissaolevan lapsen sisaruksia.
- Asiakasmaksua ei peritä perhepäivähoidossa, jos lapsi ei tarvitse varahoitoa hoitajan ollessa estynyt tekemään työtään (hoitajan tai hänen lapsensa äkillisestä sairastumisesta johtuva poissaolo ja hoitajan työajan tasausvapaan tai vuosiloman aikana). Maksuhyvityksen edellytyksenä on, että huoltajat ovat ilmoittaneet ennalta tiedetyn hoitajan työajan tasausvapaan tai vuosiloman aikojen poissaolot etukäteen.
- Asiakasmaksua ei peritä, jos lapsi ei tarvitse päiväkodin tai perhepäivähoidon henkilöstön suunnittelu- ja kehittämispäivien johdosta tilapäisesti järjestettävää varhaiskasvatusta.
- Kun varhaiskasvatussuhde alkaa tai päättyy kesken kalenterikuukauden, maksu peritään varhaiskasvatussuhteen aloitus- ja päättymispäivän mukaan.

Peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuksesta perittävä maksu

Jos lapsen vanhemmat tai muut huoltajat eivät ota vastaan lapselle haettua ja myönnettyä paikkaa varhaiskasvatuksessa eikä paikkaa ole peruutettu ennen kunnan päätöksen mukaisen varhaiskasvatuksen alkamista, lapsen vanhemmilta tai muilta huoltajilta peritään puolet kuukausimaksusta.

Jos lapsen huoltajat varaavat lapselle varhaiskasvatuspaikan lomansa ajaksi eivätkä peruuta sitä, peritään peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta puolet määräytyvästä kuukausimaksusta. Vaikka perheen tulot olisivat niin pienet, ettei lapselle ole määrätty kuukausimaksua, voidaan käyttämättä jätetystä varhaiskasvatuksesta kuitenkin periä pienimmästä perittävästä maksusta (varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki 10 § 2 momentti).

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksun tarkistaminen

Varhaiskasvatusmaksu määrätään toistaiseksi voimassaolevaksi. Maksu on kuitenkin tarkistettava silloin, kun:

- perheen maksukyky on olennaisesti muuttunut
- on ilmeistä, että maksua määrittäessä huomioon otettavat perheen olosuhteet ovat muuttuneet
- lapsen varhaiskasvatusaika muuttuu
- maksu osoittautuu virheelliseksi

Jos maksun määräämistä koskeva päätös on ilmeisesti perustunut lapsen vanhempien tai muiden huoltajien antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta. Tulojen muuttuessa olennaisesti (+/-5%), tarkistus tehdään siitä kuukaudesta lukien, jolloin uudet tulotiedot on toimitettu.

Viranomaisten tiedonsaantioikeus: Valtion ja kunnan viranomainen sekä muu julkisoikeudellinen yhteisö, KELA, Eläketurvakeskus, eläkesäätiö ja muu eläkelaitos, vakuutuslaitos, työnantaja sekä työttömyyskassa ovat velvollisia antamaan maksutta ja salassapitosäännösten estämättä varhaiskasvatuksen tehtäviä hoitavan viranomaisen pyynnöstä kaikki hallussaan olevat palvelun käyttäjän ja hänen perheensä taloudellista asemaa koskevat maksun suuruuteen olennaisesti vaikuttavat tiedot ja selvitykset, jotka ovat viranomaiselle annettujen tietojen tarkistamiseksi välttämättömiä. Velvollisuus koskee myös rahalaitosta, jos varhaiskasvatuksen tehtäviä hoitava viranomainen ei saa riittäviä tietoja ja selvityksiä edellä mainituilta tahoilta ja jos on perusteltua syytä epäillä palvelun käyttäjän tai hänen perheensä tai heidän laillisen edustajansa antamien tietojen

riittävyttä ja luotettavuutta. Pyyntö on tehtävä kirjallisesti ja sille, jonka tietoja pyydetään, on annettava siitä tieto.

Laskutus

Laskutus tapahtuu kalenterikuukausittain jälkikäteen. Jos palvelusta määrättyä maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, saadaan vuotuista viivästyskorkoa periä eräpäivästä lukien enintään korkolain (633/1982) 4§ 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

Maksamattomat laskut siirretään suoraan perintätoimiston käsiteltäväksi.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut ovat ulosottokelpoisia.

Muutoksenhaku

Jos maksuvelvollinen on tyytymätön maksupäätökseen, hänellä on oikeus tehdä oikaisuvaatimus sivistyslautakuntaan kirjallisesti 30 päivän kuluessa siitä, kun maksuvelvollinen on saanut päätöksestä tiedon. Sivistyslautakunnan päätökseen voidaan hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta vain, jos korkein hallinto-oikeus antaa valitusluvan.

LISÄTIETOJA:

Asiakasmaksujen määrittely:

Varhaiskasvatusjohtaja Katja Ojala puh. 050 5422030, katja.ojala@humppila.fi

Laskutus:

Sivistystoimen sihteeri Marika Holstikko puh. 044 7064441 , marika.holstikko@humppila.fi

